

MIECZYŚLAW TARKO

ur. 1932; Hruszów

Miejsce i czas wydarzeń	Hruszów, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów, Mieczysław Tarko, majątek ziemski Hruszów, dziedzic Czachowski, Janusz Czachowski, Piotr Lipko, Sajuk, Farian Kozak, Albina Kijanko, pochod 1 maja,

Majątek ziemski dziedzica Czachowskiego

To był taki już starszy pan. Nazywał się Czachowski. Miał żonę, była żony siostra i brat, ale był niepełnosprawny. Januszek się nazywał. Tam chodził sobie, gwizdał, ale on często do nas przychodził, jak mama tam była i ten wujek Piotr tam gęsi pasł. Pamiętam, jak drzwi otwierał „kodko dak kodko dak”. Taki był. Wziął sobie na drzewie zrobił taką kapliczkę, tam chodził się modlić. I nie raz ja tam z nim byłem. Miał on tutaj dużo bydła. Miał konie. Miał fernali. Przecież to wszystko było, tych czworaków było pełno. To tam porozwalali to wszystko... Tutaj takie bloki postawili piękne, ale to już za komuny wszystko było zrobione. On jak napadli Ruscy na Polskę, to ten dziedzic uciekł i ludzie ze wsi tej, inni jeszcze z innych wiosek rozebrali te krowy, to wszystko rozebrali. I trochę oni [sowieci] pobylili tutaj, przecież nie cały czas tylko byli Niemcy. Później ten dziedzic przyjechał, a on miał na Saskiej Kępie drugi taki dworek mały w Warszawie, i parę osób stąd zabrał. Naszą sąsiadkę, Zygiert ona się nazywała. I oni przecież całe wojsko [zabrali]. Taki Sajuk, to on był Ruski, mówił zupełnie tak po rusku, ale on się tu ożenił u Popka i też tam przebył, bo jego tam zabrali. Dużo tam tych fernali. Nawet jeden taki facet, [na którego] dziedzic jeszcze tam zdążył przepisać działkę tutaj taką małą. Teraz pobudowany jest tam dom i tam mieszka moja cioteczna siostra. Tam był jeszcze z przed wojny taki barak, to on właśnie w tym baraku mieszkał, a tutaj mieszkał taki Farian w tym domku. Domek później rozwalili, bo to był drewniany taki wiatrem podszyty. Teraz ona kupiła to. On się nazywał Kozak, był tam gdzieś u tego dziedzica i tam w Warszawie przepisał na niego te działeczkę w tym lesie. Tutaj wszędzie las. Miał jeszcze drugi dom taki też za lasem, to tam gajowy mieszkał też, bo jeszcze za tego dziedzica to tam niewolno było chodzić do tego lasu. Chodził gajowy, to poćkuł psami dzieci. Na grzyby nie wolno było chodzić, bo poćkuł psami. To tam go przezywali jak to bachory. Właśnie chcieli to rozparcelować, bo tutaj to była taka kobieta – Albina Kijanko. Jak już było to

wyzwolenie, to ona tu mieszkała na wsi, ale była taka politykantka okropna, że ona tutaj namawiała, żeby rozparcelować to. W Rejowcu na 1 maja nad apteką był taki balkon i z tego balkonu taki wiec głosiła, że: „Będziemy walczyć, bo dosyć byliśmy gnębieni przez tych...”. Nawet później się z niej śmieli, bo ona powiedziała: „Pójdziem walczyć, a tu PGR, ziemia wasza, będziecie tutaj, nie będzie wam sprzedawał ten”. I ta Kijanko Albina później wystarała się, że z UNRY jak przesyłali te paczki, to tej wdowie dawała, bo przeniosła się do Chełma i pracowała już w tym gmachu w Chełmie. I ona krzyczała, ale te fornale wszystkie, co mieszkali tam, nie mieli wyjścia, bo to przecież tutaj były kurne chaty. Tu wszystko było słomą kryte. Ten pałac [dziedzica] nie był ładny (cztery czworaki takie duże), bo był drewniany, a jeszcze dobudował drugi przy tym – też z drzewa – ale nie był wykończony. Dopiero później jak nastąpiło wyzwolenie, to wykończyli go. Ten ostatni [właściciel], co teraz był, to posprzedawał wszystko i porozbierali ludzie. Na Wólce sobie postawił dom z tego pałacyku.

Data i miejsce nagrania	2022-03-09
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Redakcja	Renata Pacholarz
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"